

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА ПАРЛАМЕНТСЬКА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР З ПИТАНЬ КУЛЬТУРИ ТА МИСТЕЦТВА

ДЗК

Випуск 2/3

2013 р.

ПРО КУЛЬТУРНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ
ІЗ ЗАРУБІЖНИМИ КРАЇНАМИ
у січні 2013 року

В Україні

Важливою складовою зміцнення культурних зв'язків між Україною та зарубіжними країнами є постійні контакти керівництва галузі культури з представниками посольств країн, акредитованих в нашій державі. Так, в Міністерстві культури України проведено зустріч заступника Міністра Т. Кохана з аташе з питань культури та інформації Туреччини в Україні Б. Йилдизом. Співрозмовники дали високу оцінку перспективі подальшого розвитку співробітництва двох країн в культурній сфері та домовилися сприяти зміцненню й поглибленню взаємин між Україною та Туреччиною.

Голова Київської міськдержадміністрації О. Попов та Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Узбекистан в Україні А. Абдуалієв домовилися на своїй зустрічі про розвиток братерських стосунків між Києвом та Ташкентом, зокрема, в культурній сфері. А також вирішили питання щодо місця встановлення у Києві пам'ятника видатному узбецькому поету епохи Середньовіччя А. Навої, над яким нині разом працюють українські та узбецькі митці.

З нагоди відзначення 150-річчя „Січневого повстання 1863 року” за дорученням Президента Республіки Польща Б. Коморовського місто Львів відвідала офіційна делегація на чолі з керівником канцелярії Президента Польщі Я. Міхаловським. У рамках заходів польська делегація також взяла участь в урочистій літургії, яка відбулася у латинській катедрі успіння Пресвятої Діви Марії. Кульмінаційним моментом урочистостей було покладання квітів офіційною польською делегацією та представниками Львівської облдержадміністрації на могилах „січневих повстанців” на Личаківському кладовищі, на цвинтарі „польських орлят” та до Меморіалу воїнів Української галицької армії. На за-

вершення в генеральному консульстві Республіки Польща у Львові відбулася зустріч офіційної делегації Польщі з польською громадою Львова, під час котрої Я. Міхаловський вручив високі державні нагороди представникам львівської громади за вагомий внесок у розвиток українсько-польських стосунків, зокрема, у культурній сфері.

Питання міжрегіонального співробітництва в галузях інвестицій і культури було обговорено під час офіційної зустрічі Надзвичайного і Повноважного Посла Угорщини в Україні М. Баєра з керівництвом Дніпропетровської області. Для детального ознайомлення з потенціалом регіону голова обласної ради Є. Удод запросив посла до участі у святкуванні Днів Європи, які відбудуться в травні цього року.

У Житомирі пройшла зустріч делегації Куявсько-Поморського воєводства Республіки Польща з представниками обласної влади – було обговорено шляхи реалізації угоди про міжрегіональне співробітництво, укладеної 2004 року, та поглиблення економічних і культурних зв'язків. Нині при Житомирському державному університеті ім. І. Франка функціонує кафедра полоністики, в області діють 42 польські культурно-національні організації, виходять друком дві газети польською мовою.

11 січня в Ужгороді у приміщенні облдержадміністрації вітали словацьких колядників. Візит колядників відбувся за сприяння Генерального консула Словацької Республіки в Ужгороді Я. Бур'янової та Почесного консула України в Словацькій Республіці С. Обіцкі. Делегація колядників також навідалася до українсько-словацької школи та Генерального консульства Словацької Республіки в Ужгороді.

З творчістю відомого письменника і поета М. Тарковського (Російська Федерація), племінника легендарного кінорежисера А. Тарковського знайомив 19 січня київський Дім освіти та науки „Майстер-клас”. Автор книжок прози „За п'ять років до щастя” (2001), „Заморожений час” (2003) і багатьох інших розповів про свій творчий шлях, літературні пошуки і доленосні моменти життя, а також представив першу серію багатосерійного документального фільму „Щасливі люди” (2008), ідея створення якого була підказана ним свого часу режисерові Д. Васюкову.

Нагороди В Україні

Лауреатами Літературно-мистецької премії ім. Пантелеймона Куліша за 2013 рік, зокрема, стали: виконуючий обов'язки Генерального Консула Респуб-

ліки Польща в Луцьку К. Савіцкі – за організацію та проведення мистецьких проєктів, які сприяють зближенню народів України і Польщі; письменниця А. Багряна (Македонія) – за поетичну книгу „Замовляння із любові” та роман „Дошкуляка”; науковець, педагог Г. Миронова (Чехія) – за подвижницьку пропаганду україністики в Чехії та ін. Цю почесну міжнародну нагороду за сприяння Національної спілки письменників України і міжнародних громадських організацій заснували ГО „Оберіг-Чернігів” та Волинське товариство „Світязь”, – для розвитку вітчизняного книговидання і підтримки українських письменників, митців, науковців, журналістів, працівників культури та освіти, громадських діячів і меценатів, які мешкають в Україні та за кордоном. До складу журі увійшов, зокрема, Я. Поліщук – доктор філологічних наук, професор кафедри україністики Ягеллонського університету (м. Краків, Польща).

Конкурси

За кордоном

У болгарському місті Свіщові відбулося святкування 150-річчя від дня народження болгарського патріота, письменника-сатирика А. Константінова. У рамках цього заходу проходив Міжнародний конкурс короткої гумористичної розповіді ім. А. Константінова, в якому взяли участь 78 авторів із 20 країн світу, серед яких була і Україна. Переможцем конкурсу став киянин М. Прудник, письменник, головний редактор журналу „Перець”. Премію присуджено за оповідання „Не на тих напали!”. Серед гостей свята була віце-президент Болгарії М. Попова, яка особисто привітала нашого земляка з престижною нагородою. Твори оцінювалися членами журі, до якого ввійшли професор С. Янев, головний редактор болгарської сатиричної газети „Стиршел” М. Вешим, голова фонду „Сатирик” Й. Попов та ін.

Фестивалі

В Україні

Близько 700 конкурсантів з 15 областей України, Білорусі, Росії та Китаю взяли участь у XII Міжнародному молодіжному фестивалі пісні та танцю „Мистецькі барви” у Прилуках Чернігівської області. Багато з них за підсумками виступів отримав призові місця у різних номінаціях відповідно до своєї вікової категорії, зокрема, у номінації „Естрадна пісня” (юніори) перемогла В. През (Білорусь), у номінації „Естрадна пісня” (9–12 років) – Ю. Потайчук, В. Пикуза (Білорусь), у номінації „Естрадна пісня” (16–18 років) – В. Дидишко (Білорусь). За рішенням журі було вручено спеціальні дипломи – диплом за розвиток твор-

чих здібностей молоді та за підготовку учасників фестивалю отримала керівник вокальної студії „Непоседы” О. Болбат (Білорусь). Володарями найвищих відзнак фестивалю Гран-прі (серед колективів) став театр пісні „Ясные ночи”, керівник О. Демідова (Росія).

Колективи з Румунії, Білорусі, Росії взяли участь у II Обласному фестивалі „Вашківецька Маланка”, що проходив у місті Вашківці Чернівецької області. У програмі фестивалю: маланковий хід-карнавал, конкурс маланкових гуртів, груп, окремих театралізованих персонажів, маланкові ігрища тощо. Завершився фестиваль концертом молодих виконавців та гостей свята, нагородженням переможців конкурсу Вашківецької переберії, запаленням маланкової ватри.

Делегації п’яти європейських країн взяли участь в офіційній церемонії підписання протоколу про організацію й проведення XXIV Міжнародного фольклорного фестивалю „Буковинські зустрічі” у Чернівецькій міській раді. Свої підписи під угодою поставили керівник фестивалю, віце-директор Центру культури в місті Піла З. Ковальський (Польща), заступник голови Сучавської повітової ради А. Радулеску (Румунія), мер міста Кимпулунг Молдовенеск Сучавського повіту М. Негура (Румунія), голова Союзу Буковинських секлерів в Угорщині А. Потапі, мер м. Турчанське Теплице М. Сигут (Словаччина). Гості виконали почесну місію – поклали квіти до пам’ятника відомого румунського поета та культурного діяча М. Емінеску з нагоди 163-ї річниці від дня його народження та відвідали велике маланкове дійство в Чернівцях. „Буковинські зустрічі” – єдиний міжнародний фестиваль, який розпочинається з підписання офіційних документів. Він відбувається щороку в п’яти країнах за участю більш, ніж ста колективів.

Джазові колективи та виконавці з України, Росії, США, Німеччини брали участь у IV Міжнародному фестивалі „Джаз-Форум”, присвяченому пам’яті видатного сурмача В. Колесникова, у Донецьку. Тут прозвучали авторські композиції німецько-американського дуету „Spiritual Standarts” у складі Я. фон Клевіца і М. Бургера, ними ж для студентів і викладачів Донецької музичної академії було проведено майстер-клас. М. Піганов (Росія) подарував любителям традиційного джазу шоу тромбонів. А також прозвучав вокал Г. Гарланд із США та ін.

Різдвяно-обрядові дійства, колядки, щедрівки, дегустація меду та напоїв, частування традиційними різдвяними стравами, виставки, конкурси, розваги, різдвяні вечорниці – все це складало програму Міжнародного етно-фестивалю

„Різдво у Луцьку” за участю фольклорних колективів з України, Польщі та Білорусі.

У Черкаському музично-драматичному театрі ім. Т. Г. Шевченка відбувся XXV Міжнародний музичний фестиваль „Черкаські джазові дні”. Серед його учасників – московський музичний колектив „POZitive ORchestra”, органне тріо В. Нестеренка (Росія), „Afro Free” (Польща).

Талановиті діти з України, Росії, Білорусі та Польщі брали участь у V Міжнародному молодіжному фестивалі вокального, хореографічного і циркового мистецтва „Діамант Карпат”, що проходив у курортному місті Яремче Івано-Франківської області. Мета його проведення – представлення традицій та культур різних народів, зміцнення та налагодження дружніх стосунків молоді різної етнічної та релігійної приналежності, а також надання всебічної підтримки молодим талантам. У складі журі були і естрадні зірки та викладачі провідних вишів культури України, Росії та Білорусі. Програма фестивалю була дуже насиченою: конкурси, майстер-класи, гала-концерт.

За кордоном

У Ніщі (Франція) відбувся Фестиваль „Українці на Лазуровому березі”, присвячений 155-й річниці з дня народження художниці українського походження Марії Башкирцевої. В українській програмі фестивалю: вернісаж української групи “Абсентна реальність” – В. Шаманов (живопис), О. Шимбаровський (фотографія); показ спеціально створеної колекції “Лазуровий берег” від будинку моди РІТО; літературний захід, присвячений сучасній жіночій українській прозі; виставка художниці К. Косьяненко, а на завершення – вистава Ф. Рея “Марія Башкирцева: інтимний щоденник” та ін.

Танцювальний колектив „Юність” з Охтирки Сумської області отримав диплом за III місце на Міжнародному дитячому фестивалі-конкурсі „Сніговий оскар – 2012” в курортному місті Словаччини Любовнянські купелі.

Гастролі

У Колонному залі ім. М. В. Лисенка Національної філармонії України пройшли: різдвяний концерт за участю жіночого хору „Quellen” (м. Санкт-Петербург, Росія); симфонічний концерт Національного заслуженого академічного симфонічного оркестру України (диригент – Ф. Глущенко, Росія); програма „Північний експрес”, солістка – Е. Вірсаладзе (фортепіано, Росія); вечір А. Чакі (Угорщина) у рамках абонементу „Чарівна гітара”; програма „Скрипкова музика” за участю М. Почекіна (скрипка, Росія).

Відомі оперні арії та російські романси склали програму концерту з нагоди 50-річного ювілею народного артиста Російської Федерації, лауреата багатьох державних премій і нагород, всесвітньо відомого баритона Д. Хворостовського, який відбувся 30 січня у Національному палаці мистецтв „Україна”.

А 23 січня на цій же сцені відбувся довгоочікуваний виступ видатного сучасного поета Є. Євтушенка та джазового оркестру „РадіоБенд О. Фокіна” (РФ) Концерт присвячувався ювілею Є. Євтушенка – йому виповнилося 80 років. Концерт складався з одного відділення: поетична класика у виконанні автора органічно поєднувалась з вокальними хітами минулих років, а також із зовсім свіжими піснями. Кияни почули абсолютно нові композиції на його вірші. Музику до них написав відомий латвійський композитор Р. Паулс.

У Черкаському обласному академічному українському музично-драматичному театрі відомий російський актор театру і кіно, народний артист СРСР В. Лановий виступив з віршами класиків російської літератури, а також прочитав балади з „Кобзаря” Т. Шевченка.

Театр В Україні

У Національному академічному драматичному театрі ім. І. Франка відбулася українська прем'єра спектаклю „Вій” за мотивами однойменної повісті М. Гоголя – спільного проекту театру „ДАХ” (Україна) і Театру Віді Лозанна (Лозанна, Швейцарія). Виставу режисера В.Троїцького українці змогли побачити лише один раз. Цікаво, що в його інтерпретації події перенесено в сучасні Карпати, а головними героями стали іноземці.

Санкт-Петербурзький дитячий театр „На Неве” (РФ) гастролював у Києві, у Міжнародному центрі культури та мистецтв Федерації професійних спілок України. У програмі були вистави – „Снігова королева”, „Попелюшка”, „12 місяців”, „Бременські музиканти”.

На цій же сцені виступив голландський оркестр „Josti-band”. Це найбільший у світі музичний колектив, у якому грають незвичайні музиканти – люди із синдромом Дауна та порушенням розумового розвитку. Організатори концерту – Всеукраїнський благодійний фонд „Даун Синдром” та Посольство Королівства Нідерланди в Україні. Всі кошти, зібрані під час благодійного концерту, перерахують на потреби маленьких українців із синдромом Дауна, зокрема на програми раннього розвитку та навчання, які допоможуть таким дітям адаптуватися в суспільстві.

За кордоном

У Відні, у рамках Днів української культури в Австрії, відбувся концерт Національного камерного оркестру „Київські солісти”, керівник Б. Которович.

Виставки

В Україні

У „PinchukArtCentre” пройшли персональна виставка „Два тижні, одне літо” Д. Хьорста (Велика Британія), а також продовжувала працювати виставка робіт 21 номінанта на здобуття премії Future Generation Art Prize 2012 – першої глобальної міжнародної премії для молодих художників віком до 35 років, заснованої Фондом В. Пінчука у грудні 2009 року. Виставка, що розпочала свою роботу 3 листопада, мала на меті максимальне розкриття мистецької позиції молодих авторів. Захід тривав з 3 листопада 2012 року до 6 січня 2013 року. Відбіркова комісія, що складалася з експертів світового рівня, відібрала претендентів з більш, ніж 4 000 заявок, отриманих від молодих митців з 134 країн. 7 грудня у приміщенні Київського планетарію відбулася церемонія нагородження лауреатів Премії Future Generation Art Prize 2012. Володаркою Головної премії у розмірі \$ 100 000 стала художниця з Великої Британії Л. Ядом-Боакьє. Спеціальну премію розділили Ж. ді Андраде (Бразилія), М. Ассаель (Італія), А. Огют (Туреччина), Р. Табет та М. Арсаніос (Ліван). Переможців обрало Почесне міжнародне журі у складі М. Джюні (США), Керол Інхуа Лу (Китай), Х. Ульріха Обріста (Велика Британія), Н. Спектор (США), А. Фаріаса (Бразилія), К. Христов-Бакарджієва (Німеччина) та Е. Шнайдера (Україна).

У Музеї сучасного мистецтва України (м. Київ) проходила виставка робіт художника А. Гургенідзе (Грузія) під назвою „Арт Авіа”. Ці твори дещо нестандартні: поверхнею для картин послужили гігієнічні пакети, які видають пасажирам на борту літаків. На виставці було представлено близько сотні робіт автора.

Виставка „Віткаци і ми” за результатами пленеру у м. Закопане (Польща) за участю студентів Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури (м. Київ) та Краківської художньої академії ім. Я. Матейки проходила у київському Музеї видатних діячів української культури Лесі Українки, М. Лисенка, П. Саксаганського, М. Старицького.

Твори живопису та колажі дітей з України, Польщі, Угорщини, Болгарії, Хорватії, Росії можна було побачити на мандрівній виставці „Для Бога я створю найкраще, що можу”, яка проходила у Тернополі. Експозиція пересувна, налічує майже 200 робіт, а передував їй – Міжнародний конкурс юних художників.

Захід пройшов у 20 українських містах – від карпатського Яремчого до Харкова, Одеси, Дніпропетровська. Організатор творчого змагання та виставки – художник і композитор з Івано-Франківська Я. Стецик. Його та багатьох глядачів вразили експериментальні творчі знахідки вихованців ліцею мистецтв з Харкова та художньої групи з польського міста Горлице.

Студенти Луганського національного університету ім. Т. Шевченка, які приїхали на навчання з Іраку, презентували виставку картин „Іракська мозаїка”. Вісім молодих художників, серед яких студенти й магістранти кафедри образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва Інституту культури і мистецтв ЛНУ, створили 35 мистецьких робіт на тему своєї батьківщини. Головна сюжетна лінія творів – життя людей Іраку, їхня праця, ремесло, побут, краса природи. Усі відвідувачі виставки звернули увагу на незвичайність, яскравість і мальовничість полотен.

Фотовиставки

В Україні

У галереї „Боттега” відкрили виставку франко-швейцарського фотографа В. Клеман. Цю акцію присвячено поетичному осмисленню пам’яті про чорнобильську катастрофу. Ідея міжнародного проекту народилася після прочитання книжки „Чорнобильська молитва” білоруської письменниці-дисидентки С. Алексєйович. Ця збірка особистих свідчень дуже різних людей, що пережили катастрофу в Чорнобилі, лягла в основу театральної вистави Н. Вотріє в місті Греноблі, де В. Клеман була задіяна як художник-постановник. Про трагічну чорнобильську сторінку історії нашої країни сказано, написано, знято дуже багато. Проте В. Клеман створила свої роботи, керуючись дуже особистими враженнями від відвідин України, своїм власним естетичним та емоційним світом, заснованим на співпереживанні, співучасті до людей, які опинилися на межі виживання. Частину фотографій було зроблено у Франції та Швейцарії з акторами-початківцями і просто небайдужими людьми, які ставали героями і героїнями історії, розказаної фотографом. Виставка нараховує 50 фотографічних робіт, виконаних у авторській техніці багаторазового накладання на зображення різних фактур, що створюють ефект, наближений до живопису.

Фотовиставка на тему „Чернопіл ь очима іноземців” експонувалася в Українському Домі „Перемога”. Її організатор – міжнародна молодіжна громадська організація Aiesec. Вісім стажерів з Болгарії, Бразилії, Китаю, Мексики, Сінгапуру, Чилі та Південної Африки, які працюють в проекті “Ознайом-

тєсь з Україною”, презентували фотографії Тернополя та розказали чим саме здивувало та привабило їх місто.

„Грегор фон Реццорі у себе вдома” – під такою назвою в Чернівцях відкрилася виставка фотографій із приватного архіву румунського й австрійського письменника, сценариста, художника та актора з буковинським корінням Г. фон Реццорі. Експозиція складалася зі світлин із приватного архіву Г. фон Реццорі, охопила різні вікові фази життя, відтворила етапи його літературної біографії, дозволила відвідувачам зазирнути не тільки у творчий світ письменника, а й у час його дитинства і юності, показала коло близьких та друзів, серед яких було чимало світових знаменитостей, продемонструвала багатогранність таланту письменника. Виставка засвідчила універсальність і багатогранність таланту митця, що залишив яскравий слід не тільки в літературі, а й в образотворчій та акторській сферах. Організаторами виставки виступили: Австрійська бібліотека (Чернівці), Австрійська служба академічних обмінів (Львів), українсько-німецьке культурне товариство при центрі „Gedankendach” (Чернівці) та Чернівецький художній музей.

Бібліотеки

В Україні

У рамках Міжнародного молодіжного обміну „Європа після кінця світу” за участю студентів з Азербайджану, Грузії, Польщі у Сумській обласній універсальній науковій бібліотеці спільно з громадською організацією Центр європейських ініціатив було проведено захід – „Жива бібліотека”.

Кіно

В Україні

У столичному культурному центрі «Кінотеатр „Київ”» проходив фестиваль „Вечори французького кіно”. Проект, який складається з нових і найкращих французьких картин, підтримують „Артхаус Трафік” та Французький інститут в Україні. У програмі – 5 французьких прем’єр. Відкрила фестиваль вінтажна комедія „Любов на кінчиках пальців” режисера Р. Ронсара. Далі у програмі стрічки: „Психо” реж. Я. Корідіана, „Велика вечірка” реж. Г. де Керверн і Б. Делепін, „Шурхіт кубиків льоду” Б. Бліє, „Рай чудовиськ” реж. Е. Ларривас. У цьому році „Вечори французького кіно” проходили вже увосьме. Найяскравіші фільми Франції 2012-го, що отримали визнання критиків і глядачів на фестивалях і в кінотеатрах по всьому світу, було показано також в Одесі, Дніпро-

петровську, Харкові, Львові, Донецьку, Запоріжжі, Вінниці, Чернівцях та інших містах.

У київській книгарні „Є” відбулася зустріч з польським режисером, сценаристом і письменником К. Зануссі. Він презентував свою книжку „Час помирати”, що вийшла в українському перекладі у видавництві „Фоліо”. В ній описується його життя в соціалістичній Польщі, спогади про фільми, про світ у форматі „схід-захід”, спогади про людей, що його оточували, серед яких були Папа Іван Павло II, президент Чехії В. Гавел та багато інших.

Культурні товариства, центри В Україні

27 січня в Ужгороді товариство „Словацьких митців Закарпаття ім. Енді Варгола” провело мистецьку акцію. В актовому залі школи № 4 з нагоди 20-річчя незалежності Словацької Республіки відбулася виставка творів членів товариства. В експозиції було представлено роботи В. Микити, В. Сідака, М. Пейтера, І. Матіко, А. Ландовської, В. Сочки та С. Біби. Ініціативу товариства підтримала обласна культурно-освітня організація „Матіца словенска” на Закарпатті (голова Й. Гайніш) та Центр словацької культури в Ужгороді.

Цирк За кордоном

22 січня відбулося нагородження переможців 37-го Міжнародного циркового фестивалю в Монте-Карло. Цього року студенти та випускники Київської академії естрадного та циркового мистецтва представляли на Фестивалі два номери – в жанрі клоунади та жонглювання – і в обох отримали найвищі нагороди. О. Кобликов – студент 4 курсу кафедри еквілібристики та жонглювання факультету циркового мистецтва здобув срібну нагороду Фестивалю – Срібного клоуна, спеціальні призи від французької газети Nice-Matin та Московської студії О. Гримайла. Бронзовими призерами – володарями Бронзового клоуна, а також спеціальних призів від Gandey та Московського міжнародного молодіжного фестивалю, стали випускники академії 2003 року Г. Кириченко, Ю. Павличко та Д. Ніколенко, більше відомі як комік-тріо „Еківокі” – вихованці провідного викладача клоунади факультету циркового мистецтва Академії О. Білогуба, який і став режисером-постановником номеру. Золоту клоунаду вибороли так само українські артисти – акробатичний дует М. Щербак та С. Попов, які є чемпіонами світу зі спортивної акробатики. Про повагу до української циркової школи свідчить той факт, що на запрошення принцеси Монако

Стефанії ректор Академії В. Корнієнко відвідає Монте-Карло й представлятиме Україну як член журі на Другому Міжнародному цирковому фестивалі молодих артистів „New Generation”, який пройде у рамках основного фестивалю під керівництвом дочки Принцеси Монако Пауліни з 2 по 3 лютого 2013 року.

У Міжнародному центрі культури і мистецтв профспілок України Великий Китайський цирк представив унікальне екзотичне новорічне шоу для маленьких і дорослих глядачів – оновлене й удосконалене.

Матеріал підготувала

Ю. Я. Шевердіна,

редактор відділу

НАУІ Інформцентру з

питань культури та мистецтва

Комп'ютерне опрацювання та редагування *І. Г. Піленко*

Підписано до друку 25.02.2013. Обл.-вид. арк. 0,75. Б/т. Зам. 22. Безплатно

Ротапринт НІБ України, Київ-1, Грушевського, 1. Тел. 278-85-12